
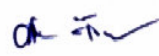

	โรงพยาบาลกาฬเกตุ	หน้า ๑/๑๕
	ระเบียบปฏิบัติเลขที่: PTC-WI-๐๐๑	วันที่ออกเอกสารครั้งแรก : ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ปรับปรุงครั้งที่ ๑ :
เรื่อง : นโยบายด้านยา โรงพยาบาลกาฬเกตุ	กลุ่มงาน : คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด (PTC)	

ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง นโยบายด้านยา โรงพยาบาลกาฬเกตุ

ผู้จัดทำ
ดวงลักษณ์ ทิวเกตุ
(นางสาวดวงลักษณ์ ทิวเกตุ)
เภสัชกรปฏิบัติการ

ผู้ทบทวน

(นายแพทย์พงศกร พรหมณัฐเอม)
นายแพทย์ชำนาญการ

ผู้อนุมัติ

(นายแพทย์อาทิตย์ คำจันทร์)
นายแพทย์ชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกาฬเกตุ

	โรงพยาบาลเกาะเต่า		หน้า ๑/๑๕
	ระเบียบปฏิบัติเลขที่: PTC-WI-๐๐๑	วันที่ออกเอกสารครั้งแรก : ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	
เรื่อง : นโยบายด้านยา โรงพยาบาลเกาะเต่า		ปรับปรุงครั้งที่ ๑ :	
		กลุ่มงาน : คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด (PTC)	

นโยบายด้านยา โรงพยาบาลเกาะเต่า

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.) ด้านการบริหารจัดการด้านยา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการบริหารของโรงพยาบาลเกาะเต่าทั้งในส่วน
ของระบบการบริหารจัดการ การคัดเลือกยา จัดซื้อยา การสำรองและการกระจายยา
- ๒.) ด้านการส่งเสริมการใช้ยาอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ป่วยและครอบครัวได้รับการ
บริการด้านยาอย่างมีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการทั้งภายในและภายนอก
- ๓.) ด้านการบริการความปลอดภัยจากการใช้ยา เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติได้รับยาอย่างปลอดภัย ไม่เป็นอันตราย
ต่อชีวิตและทรัพย์สิน

๒. ขอบข่าย

เนื่องจากระบบยาที่มีประสิทธิภาพและความปลอดภัย เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในโรงพยาบาล เริ่มตั้งแต่
ระบบที่เกี่ยวข้องกับยาก่อนมีไว้ในโรงพยาบาล จนกระทั่งยาถูกจ่ายออกไปจากโรงพยาบาล รวมถึงการติดตามการ
รักษาและการดูแลให้ผู้ป่วยใช้ยาอย่างแท้จริง โรงพยาบาลเกาะเต่าจึงกำหนด นโยบายด้านยาขึ้น โดยครอบคลุม ๓
ประเด็นหลัก ดังนี้

- ๑.) นโยบายด้านการบริหารจัดการด้านยา
- ๒.) นโยบายการส่งเสริมการใช้ยาอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานตามวิชาชีพ
- ๓.) นโยบายการบริหารความปลอดภัยจากการใช้ยา

๓. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- ๑.) คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด (Pharmaceutical Therapeutic Committee; PTC) ประชุม
กำหนดนโยบายด้านยาโรงพยาบาลเกาะเต่า
- ๒.) กำหนดนโยบายด้านยาให้เป็นแนวทางการดำเนินงาน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องนำไปปฏิบัติ (Standard
Procedure)
- ๓.) ประชุมชี้แจงให้หน่วยงานภายในโรงพยาบาล ที่รับผิดชอบรับไปปฏิบัติ

๔. นโยบายด้านยาโรงพยาบาลเกาะเต่า

๔.๑ นโยบายการบริหารจัดการด้านยา

- ๑.) นโยบายบริหารจัดการระบบยาและเวชภัณฑ์เพื่อความปลอดภัย มีการกำหนดทิศทางและส่งเสริมให้เกิด
ระบบการจัดการด้านยาที่มีประสิทธิภาพ โดยสนับสนุนให้เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัยด้านยา ดังนี้
 - (๑.) สร้างความเข้มแข็งของคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด และคณะกรรมการพัฒนาระบบยา
โดยการส่งเสริมให้มีบทบาทในการกำหนดนโยบายด้านยาและเวชภัณฑ์ ติดตามกำกับการใช้ยา
เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการใช้ยา โดยมีการประชุมประจำทุก ๒-๓ เดือน
 - (๒.) นำแนวคิดเชิงระบบมาประยุกต์ใช้อย่างต่อเนื่องเพื่อค้นหาสาเหตุและป้องกันความคลาดเคลื่อนทาง
ยาในกระบวนการให้บริการแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่การสั่งใช้ยา การคัดลอกคำสั่งใช้ยา การจ่ายยา
และการบริหารยา เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยสูงสุด
 - (๓.) พัฒนาให้เกิดระบบการรายงานความคลาดเคลื่อนทางยาที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำมาใช้
วิเคราะห์ให้เกิดการเรียนรู้เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนทางยาในอนาคต

โรงพยาบาลเกาะเต่า

หน้า ๑/๑๕

ระเบียบปฏิบัติเลขที่: PTC-WI-๐๐๑

วันที่ออกเอกสารครั้งแรก : ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ปรับปรุงครั้งที่ ๑ :

เรื่อง : นโยบายด้านยา โรงพยาบาลเกาะเต่า

กลุ่มงาน : คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด (PTC)

- (๔.) พัฒนาให้เกิดระบบที่ตอบสนองต่อความคลาดเคลื่อนทางยา เพื่อบรรเทาผลของความคลาดเคลื่อนรวมทั้งแนวทางในการวิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริง (root cause analysis) เพื่อวางระบบการป้องกันการเกิดซ้ำ
 - (๕.) สร้างเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ตลอดจนสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยสูงสุดและป้องกันความคลาดเคลื่อนทางยาที่จะเกิดขึ้นได้
 - (๖.) มีการจัดการระบบข้อมูลทั้งในด้านยาและข้อมูลของผู้ป่วยที่ดี ตลอดจนส่งเสริมให้มีการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างบุคลากรผู้ให้บริการในแต่ละขั้นตอน และระหว่างผู้ให้บริการกับผู้ป่วย
 - (๗.) พิจารณานำเทคโนโลยีและบริการต่าง ๆ มาใช้ในโรงพยาบาล เพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยของผู้ป่วยและลดความคลาดเคลื่อนทางยา
 - (๘.) สร้างเสริมให้บุคลากรในแต่ละวิชาชีพมีการทำงานร่วมกันในการรักษาดูแลโดยยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางและรณรงค์ให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการรักษาดูแลมากขึ้น
- ๒.) นโยบายด้านการคัดเลือกยา เพื่อกำหนดรายการยาที่ควรมีใช้ในโรงพยาบาลตามความเหมาะสม ไม่มากหรือน้อยเกินไป
- (๑.) กรอบบัญชีรายการยาของโรงพยาบาลไม่เกิน ๓๐๒ รายการ (ED:NED = ๙๐:๑๐) โดยที่ ๑ รายการยาหมายถึงยา ๑ รูปแบบและ ๑ ความแรง
 - (๒.) การเสนอยาเข้า ๑ รายการ ต้องพิจารณาตัดออก ๑ รายการ ยกเว้นยาใหม่ที่ไม่เคยมีใช้ หรือมีข้อบ่งชี้ที่แตกต่างกับยากลุ่มเดิมที่เคยมี
 - (๓.) นำเสนอยาเข้าบัญชียาโรงพยาบาล และจัดทำบัญชียาในโรงพยาบาล ปีละ ๑ ครั้ง
 - (๔.) จำกัดจำนวนรายการยาที่มีชื่อสามัญเดียวกัน หรือยาที่ออกฤทธิ์ใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกันโดย
 - a. คัดเลือกรายการยาที่มีชื่อสามัญทางยาเดียวกัน ตามรูปแบบ และความแรงไว้เพียง ๑ รายการ
 - b. ยาที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันและออกฤทธิ์ใกล้เคียงกัน ให้เลือกไว้ไม่เกิน ๒ รายการ
 - c. การพิจารณารายการยาใหม่เข้าบัญชียาโรงพยาบาล จะคำนึงถึง
 - i. ประสิทธิภาพของตัวยาต่อการรักษาโรค (Efficacy)
 - ii. ความปลอดภัยของยาที่สากลยอมรับ (Safety)
 - iii. ราคาที่เป็นธรรมและเหมาะสม (Suitable cost)
 - d. การพิจารณารายการยาคัดออกจากโรงพยาบาล โดยคำนึงถึง
 - i. อัตราการใช้ยา โดยเฉพาะรายการยา dead stock
 - ii. แนวทางการรักษา รวมถึงการพิจารณารายการยาอื่นทดแทน
 - iii. เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (Adverse Event) ทั้งจาก อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (Adverse Drug Reaction) และอุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนทางยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาที่มีปัญหา LASA
 - iv. สถานการณ์การควบคุมยาตามประเภทของยา เช่น ยาควบคุมพิเศษ ยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท รวมถึงรายการยาที่ถูกเพิกถอนทะเบียนตำรับยา เป็นต้น

	โรงพยาบาลเกาะเต่า	หน้า ๑/๑๕
	ระเบียบปฏิบัติเลขที่: PTC-WI-๐๐๑	วันที่ออกเอกสารครั้งแรก : ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
เรื่อง : นโยบายด้านยา โรงพยาบาลเกาะเต่า	ปรับปรุงครั้งที่ ๑ :	
	กลุ่มงาน : คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด (PTC)	

๓.) นโยบายด้านการจัดซื้อจัดหา

- (๑.) มีการจัดทำแผนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ประจำปี มีการประเมินการจัดซื้อยาตามแผนทุก ๖ เดือน กรณีไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดได้ ให้เสนอขออนุมัติปรับแผนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาล
- (๒.) การดำเนินการจัดซื้อให้ปฏิบัติตามกฎหมาย/ระเบียบว่าด้วยการพัสดุของสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๓.) การจัดซื้อต้องคำนึงถึงรูปแบบ/ลักษณะของยา เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดความคลาดเคลื่อนทางยาให้มากที่สุด
- (๔.) ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข
 - a. จัดซื้อยาที่องค์การเภสัชกรรมผลิต/จำหน่าย
 - b. จัดซื้อยารวมเขต/จังหวัด จากบริษัทที่ผ่านการสอบการจัดซื้อยาร่วม
 - c. จัดซื้อยาจากบริษัทยาที่ผ่านมาตรฐาน GMP
 - d. การสนับสนุนยาโดยสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และกระทรวงสาธารณสุข ผ่านระบบ vender Managed Inventory (VMI) เป็นต้น ใน โครงการบริหารคลังยาวัณโรค โครงการบริหารคลังยาวัคซิน โครงการบริหารคลังยาสำหรับผู้ป่วยติดเชื้อ HIV/AIDS การบริหารยาจำเป็นและยาที่มีปัญหาการเข้าถึง เช่น ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติบัญชี จ (๒), ยาแก้พรีากลุ่ม Antidote, เซรุ่ม เป็นต้น
 - e. พิจารณาซื้อยาตามชื่อสามัญทางยา (Generic name) จากบริษัทยาที่ผ่านมาตรฐาน GMP, คุณภาพยาเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด มีผลการวิเคราะห์ในทุกกระบวนการผลิต และราคาเหมาะสม เว้นแต่กรณีประสิทธิภาพการรักษาแตกต่างจากยาดั้งเดิม จึงจะจัดซื้อยาดั้งเดิม
- (๕.) มีแนวทางในการจัดซื้อยาเวลาเร่งด่วน ซึ่งครอบคลุมถึง
 - a. แนวทางปฏิบัติการสั่งใช้ยาที่ไม่มีในบัญชียาโรงพยาบาล (ภาคผนวก)
 - b. แนวทางปฏิบัติการจัดการยาที่ขาดจำหน่ายชั่วคราว/ยกเลิกการจำหน่าย (ภาคผนวก)

๔.) นโยบายด้านการสำรองและการกระจายยา โดยครอบคลุมถึง

- (๑.) ควบคุมอัตราการสำรองยาในคลังยาไม่เกิน ๓ เดือน
- (๒.) การสำรองยาของหน่วยบริการ (Fixed floor stock) ได้แก่ งานอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน และฝ่ายทันตกรรม โดยกำหนดรายการยาช่วยชีวิตและยาให้บริการ พร้อมกับปริมาณการสำรองให้สอดคล้องกับการบริการของแต่ละหน่วยงาน
- (๓.) ยาที่จำเป็นในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเร่งด่วน กรณียาช่วยชีวิตเร่งด่วน เช่น emergency drug เซรุ่ม วัคซิน และ antidote จะสำรองที่ห้อง ER สำหรับการช่วยชีวิต ๓ ราย โดยมีการตรวจสอบปริมาณและวันหมดอายุทุกเดือน และเบิกทดแทนทันทีที่มีการสั่งจ่าย
- (๔.) กลุ่มงานเภสัชกรรมฯ ตรวจสอบการหมุนเวียนยาสำรอง เดือนละครั้ง
- (๕.) กรณีห้องจ่ายยาปิด เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ฉุกเฉินที่ไม่มีสำรองในหน่วยบริการให้พยาบาลตามเจ้าพนักงานเภสัชกรรมเพื่อเปิดห้องยาหยิบยาดังกล่าว ยกเว้นต้องการการตัดสินใจร่วมของเภสัชกรในการรักษาผู้ป่วยให้พยาบาลตามเภสัชกร
- (๖.) แนวทางปฏิบัติการจัดการยาที่ถอนทะเบียน/ยาไม่ผ่านมาตรฐาน (ภาคผนวก)

แนวทางการคัดเลือกบริษัทในการจัดซื้อ โรงพยาบาลเกาะเต่า

โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและป้องกันความคลาดเคลื่อน เช่น การพิจารณารายการยาที่เป็น Look-Alike-Sound-Alike

๑. หลีกเลี่ยงการซื้อยาจากบริษัทที่รูปลักษณ์ของยา เช่น เม็ดยา แผงยา ขวดยา บรรจุภัณฑ์ ฯลฯ คล้ายกับยารายการอื่นที่มีใช้ในโรงพยาบาล หรือ

๒. กรณียาจากบริษัทเดียวกันที่มียา รูปลักษณ์ที่คล้ายกันหลายรายการ ให้เลือกซื้อเฉพาะยาที่รูปลักษณ์ต่างกัน

โดยคำนึงถึง มาตรฐานโรงงานผลิตและการจัดส่งโดยจัดซื้อจากบริษัทที่ผ่านมาตรฐานโรงงาน GMP/PICS และมาตรฐานการเก็บรักษาและกระจายยา GDP/GSP

๑. เลือกซื้อยาจากบริษัทที่ผ่านมาตรฐาน GMP/PICS และมาตรฐานการเก็บรักษาและกระจายยา GDP/GSP ก่อนเป็นลำดับแรก